

2^ο ΒΡΑΒΕΙΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΙΧΑΛΑΚΑΚΟΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ ΚΑΡΑΧΑΛΙΟΥ
ΙΔΡΥΜΑ
Β' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ
ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ
ΤΙΤΛΟΣ: «ΚΩΝΣΤΑΝΤΗΣ»

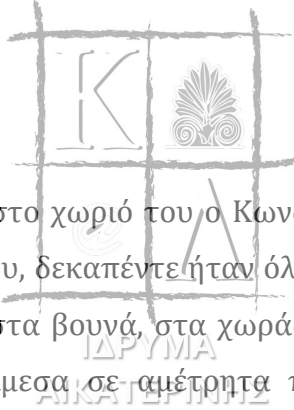
«Στερνή μου γνώμη, να σε είχα πρώτα», λέει ο σοφός λαός μας. Και πόσο δίκιο έχει, μονολογεί ο Κωνσταντής, καθισμένος για άλλη μία φορά στο παράθυρο του μικρού σπιτιού του με το βλέμμα στραμμένο στο βορρά, στο σημείο που βρίσκεται το χωριό του.

Το μυαλό του ξεκινάει και πάλι το ταξίδι των αναμνήσεων με αφετηρία τα παιδικά του χρόνια στο χωριό και τερματικό σταθμό την ηλικία των 60 χρόνων του τώρα στην πρωτεύουσα.

Ο Κωνσταντής, κατάγεται από τον Πλάτανο, ένα μικρό χωριό της Μακεδονίας. Εκεί γεννήθηκε και μεγάλωσε. Εκεί έμαθε και τα πρώτα του γράμματα. Τι ωραία παιδικά χρόνια που έζησε! Χρόνια ωραία, απλά και ευχάριστα. Όλοι στο χωριό ζούσαν μια φυσική, ήρεμη και ήσυχη ζωή. Μπορεί να μην είχαν πολυτέλειες και ανέσεις πολλές, μπορεί να μην είχαν καλοριφέρ στα σπίτια τους, οι δρόμοι να μην ήταν ασφαλτοστρωμένοι και να πήγαιναν στις δουλειές τους με τα πόδια ή κάποιο γαϊδουράκι. Όμως και μ' όλες αυτές τις ελλείψεις η ζωή τους ήταν ήσυχη και γεμάτη ανθρωπιά.

Όλοι οι κάτοικοι του χωριού ένιωθαν ζεστασιά στις σχέσεις τους και στις επαφές τους. Πάντα ήταν έτοιμοι να προσφέρουν με προθυμία τη βοήθειά τους σε όποιον τη χρειαζόταν. Τα συναισθήματά τους ήταν πιο έντονα. Ένιωθαν τη φιλία μεταξύ τους πιο δυνατή. Η καλοσύνη, η τιμιότητα, η χαρά υπήρχαν σε αφθονία στο χωριό. Αν και τα σπίτια ήταν μικρά, έφταναν να χωρέσουν την αγάπη, τη συμπόνια, τη φιλοξενία, την ανθρωπιά.

Όταν στο χωριό ερχόταν κάποια λύπη ή κάποια χαρά, την ένιωθαν και τη μοιράζονταν μεταξύ τους όλοι οι κάτοικοι. Στις γιορτές και στα πανηγύρια η αληθινή χαρά ήταν απλωμένη σ' όλο το χωριό.

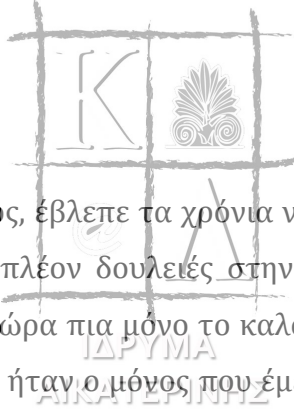

Τι όμορφα που περνούσε στο χωριό του ο Κωνσταντής! Όλη τη μέρα παιχνίδι και ανεμελιά. Με την παρέα του, δεκαπέντε ήταν όλα κι όλα τα παιδιά του χωριού, αλώνιζαν το χωριό. Έτρεχαν στα βουνά, στα χωράφια, στο ποτάμι που περνούσε λίγο έξω από το χωριό, ανάμεσα σε αμέτρητα πλατάνια. Το ποτάμι ήταν το αγαπημένο του μέρος, όλες τις εποχές του χρόνου. Το χειμώνα αγρίευε και φούσκωναν τα νερά του από τις πολλές βροχές και τα χιόνια. Το καλοκαίρι, όμως, με τις πολλές ζέστες ήταν μια όαση δροσιάς. Τα καθαρά νερά του δρόσιζαν όλη την παρέα τις ζεστές μέρες του καλοκαιριού και αργότερα, όταν μεγάλωσαν, μαζευόντουσαν τα βράδια, για να ακούσουν τη συναυλία που έδιναν τα βατράχια.

Ξαφνικά μπροστά στα μάτια του Κωνσταντή πρόβαλλε η εικόνα του κ. Πέτρου, του δασκάλου του, να λέει «άνθρωπος αγράμματος, ξύλο απελέκητο». Ο Κωνσταντής το διάβασμα το βαριόταν. Στο σχολείο του άρεσε να πηγαίνει, για να παίζει στα διαλείμματα. Πόσες φορές ο δάσκαλος είχε φωνάξει τη μάνα του, την κυρά Μερόπη, να της πει ότι είναι κρίμα να χαραμίζει το μυαλό του από τεμπελιά. Όμως τι να κάνει και η μάνα του. Συνέχεια του έλεγε να μάθει γράμματα, να γίνει κάτι, για να μη τυραννιέται με τις αγροτικές δουλειές. Γιατί εδώ που τα λέμε δεν είναι και εύκολο να δουλεύεις στα χωράφια. Όμως ό, τι και να του έλεγε, δεν την άκουγε. Είχε χαράξει στο μυαλό του την πορεία που θα ακολουθούσε.

Θα τελείωνε το δημοτικό και μετά θα σταματούσε το σχολείο. Θα βοηθούσε τον πατέρα του στο κοπάδι και στα χωράφια. Άλλωστε έβλεπε ότι με αυτά ζούσαν καλά στο σπίτι. Δεν τους έλειπε τίποτα. Γιατί να κάθεται και να παιδεύεται με τη Φυσική, τη Χημεία, την Τριγωνομετρία και τα άλλα μαθήματα; Το μεγάλο του λάθος ο Κωνσταντής το κατάλαβε γρήγορα. Έβλεπε τους φίλους του να φεύγουν από το χωριό και να πάνε στην πόλη, για να συνεχίσουν στο Γυμνάσιο, στο Λύκειο και κάποιοι στο Πανεπιστήμιο.

Αυτός από το πρωί μέχρι το βράδυ έτρεχε με τις δουλειές. Βλέπεις και ο πατέρας του σταμάτησε να δουλεύει μετά το εγκεφαλικό που έπαθε και όλες οι δουλειές έπεσαν πάνω του. Τον βοηθούσε η μάνα του αλλά κι αυτή τι να πρωτοκάνει. Να περιποιηθεί τον πατέρα του, το σπίτι, το φαγητό κι ύστερα είχε μεγαλώσει. Είχε αποκάνει από τη δουλειά τόσων χρόνων. Δούλευε ίσα μ' έναν άνδρα. Παντού μαζί με τον πατέρα του, και στις βαριές και στις ελαφριές δουλειές.

Ο Κωνσταντής ένιωθε μόνος, έβλεπε τα χρόνια να περνούν και απογοητευόταν. Όλοι οι φίλοι του είχαν βρει πλέον δουλειές στην πόλη, άλλοι είχαν παντρευτεί κιόλας κι ερχόταν στο χωριό τώρα πια μόνο το καλοκαίρι, για να ξεκουραστούν με την άδειά τους. Ο Κωνσταντής ήταν ο μόνος που έμεινε στο χωριό. Είχε βαρεθεί το καφενείο και την παρέα με τους ηλικιωμένους. Είχε μάθει την ιστορία του καθένα απέξω και ανακατωτά. Ήθελε να φύγει, να πάει στην πόλη, να δει ανθρώπους της ηλικίας του, να βρει μια πιο ξεκούραστη δουλειά. Μετά το θάνατο το πατέρα του, λοιπόν ο Κωνσταντής πήρε τη μεγάλη απόφαση. Θα έφευγε, θα πήγαινε στην πόλη. Τα χέρια του έπιαναν. Όλο και κάποια δουλειά θα έβρισκε. Και ύστερα που ξέρεις, Μπορεί να έβρισκε και καμιά γυναίκα. Τα χρόνια είχαν περάσει. Είχε φτάσει κοντά στα 40 και δεν είχε παντρευτεί. Βλέπεις όλες οι κοπέλες, και του χωριού ακόμα, κοίταξαν να παντρευτούν στην πόλη, να γλυτώσουν, όπως έλεγαν, τις κουραστικές δουλειές του χωριού.

Έτσι, πούλησε το κοπάδι και τα χωράφια, σε κάποιον στο διπλανό χωριό και έφυγε. Πήγε στην πιο κοντινή πόλη στο χωριό, για να είναι κοντά στη γριά μάνα του για οτιδήποτε τον χρειαζόταν. Έψαχνε για κάποια μόνιμη δουλειά, αλλά τίποτα. Μόνο δουλειές του ποδαριού με ελάχιστα λεφτά μπορούσε να βρει. Για τις καλές δουλειές χρειαζόταν τουλάχιστον απολυτήριο Γυμνασίου. Πόσες φορές τα έβαλε με τον εαυτό του για το λάθος που έκανε και δεν τελείωσε το σχολείο. Τα λεφτά που είχε πάρει από την πώληση της περιουσίας κόντευαν να τελειώσουν. Κοντά σε όλα αυτά ήρθε και η είδηση για το θάνατο της κυράς Μερόπης. Η είδηση αυτή τον έκανε να πάρει τη μεγάλη απόφαση. Θα έφευγε για την πρωτεύουσα. Εκεί σίγουρα θα υπήρχαν περισσότερες δουλειές και με πιο καλά λεφτά.

Στην πρωτεύουσα, λοιπόν, ο Κωνσταντής κατάλαβε πόσο διαφορετική είναι η ζωή στη μεγάλη πόλη. Κατάλαβε ότι μπορεί τα σπίτια να έχουν ανέσεις, μπορεί να έχουν άφθονα φώτα και δρόμοι ασφαλισμένοι, μπορεί οι άνθρωποι να πηγαίνουν στις δουλειές τους με τα αυτοκίνητα, αλλά όλα αυτά δεν είναι αρκετά, για να κάνουν όμορφη τη ζωή της πόλης.

Οι σχέσεις των ανθρώπων είναι ψυχρές και αδιάφορες. Άνθρωποι που κάθονται στην ίδια πολυκατοικία δε γνωρίζονται μεταξύ τους και δεν καλημερίζονται το πρωί, όταν συναντηθούν. Καθένας από αυτούς ζει μόνος του τη λύπη του και τη

χαρά του. Και οι γιορτές ακόμα αποτελούν τυπικές επισκέψεις χωρίς κανένα συναίσθημα.

Ακόμα, η ζωή στην πόλη είναι γεμάτη άγχος. Οι θόρυβοι, τα καυσαέρια, ο γρήγορος ρυθμός σκοτώνουν ψυχικά τον άνθρωπο. Τον κάνουν να νιώθει μόνος και ας ζει μέσα σε χιλιάδες κόσμο. Ο κόσμος αυτός δεν τον πλησιάζει ψυχικά, γι' αυτό κλείνεται ερμητικά στον εαυτό του. Χάνεται μέσα στην ανωνυμία του πλήθους.

Η τιμιότητα και η καλοσύνη είναι σπάνια φαινόμενα, γιατί η πόλη κάνει τον άνθρωπο σκληρό. Σκοτώνει την ανθρωπιά του και τον κάνει να σκέφτεται μόνο το χρήμα. Η πόλη αναγκάζει τον άνθρωπο να ζει μέσα σε τσιμεντένια σπίτια, σε μολυσμένο περιβάλλον.

Πόσο έλειπε στον Κωνσταντή ο καθαρός αέρας, η ήρεμη και ήσυχη ζωή του χωριού του! Ήρθε στην πρωτεύουσα. Και τι έγινε! Ήταν πιο μόνος από ποτέ. Κανένας από τους παλιούς του φίλους δεν ήταν κοντά. Ούτε είχε παντρευτεί. Κάθε μέρα ήταν το ίδιο στενάχωρη και μουντή. Τόσα χρόνια γιορτές, καθημερινές τις περνούσε μόνος του. Είχε γνωρίσει κάποιους ανθρώπους, αλλά δεν μπορούσε να τους χαρακτηρίσει φίλους με την πραγματική σημασία της λέξης. Ήταν γνωστοί με τους οποίους έβγαινε κάποιες φορές για κανένα κρασάκι.

Τη διαδρομή του ταξιδιού του έκοψε ο χτύπος του ρολογιού. Είχε πάει 8 η ώρα. Έπρεπε να ετοιμαστεί για τη δουλειά που έκανε τα τελευταία δέκα περίπου χρόνια. Είχε βρει δουλειά ως νυχτοφύλακας σε κάποιο εργοστάσιο. Πάλι μια μονότονη μέρα έφτανε στο τέλος της και περίμενε να δώσει τη θέση της στην καινούρια, η οποία δεν θα είχε καμία διαφορά από την παλιά. Με τι αγωνία περιμένει ο Κωνσταντής να συμπληρώσει άλλα πέντε χρόνια που χρειάζονται για τη σύνταξη. Μετά θα φύγει, θα πάει στο χωριό του, στο μικρό του καλυβάκι.

Εκεί σίγουρα θα είναι καλύτερα. Τι περισσότερο του πρόσφερε η πόλη εκτός από μοναξιά και άγχος; Πόσες φορές το είχε μετανιώσει που δεν είχε ακούσει τη μάνα του που του έλεγε να μη ξεκινήσει σε μεγάλη ηλικία να πάει στην πόλη. Αυτός όμως έβλεπε τους φίλους του που ερχόταν από την πόλη με τις οικογένειές τους, τα αυτοκίνητά τους και πίστευε ότι πηγαίνοντας στην πόλη θα τα αποκτήσει και ο ίδιος. Πόσο γελάστηκε! Αν τα είχε σκεφτεί καλύτερα, αν είχε συζητήσει με τους φίλους του ίσως να μην έφευγε από το χωριό.

Όμως για άλλη μια φορά ισχύει «στερνή μου γνώμη να σε είχα πρώτα».

ΙΔΡΥΜΑ
ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ
ΛΑΣΚΑΡΙΔΗ